

**UCHWAŁA NR LXIX/461/2024
RADY MIASTA I GMINY W PILICY**

z dnia 28 lutego 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Pilica na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 1249 z późn. zm.) **Rada Miasta i Gminy w Pilicy**

uchwała:

§ 1.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Pilica na lata 2024 – 2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchyła się Uchwałę Nr XXVIII/170/2020 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pilica na lata 2021 – 2025.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Pilica.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
i Gminy w Pilicy

Barbara Przybylik

Załącznik do uchwały Nr LXIX/461/2024
Rady Miasta i Gminy w Pilicy
z dnia 28 lutego 2024 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
dla Gminy Pilica na lata 2024 – 2030**

WSTĘP

Przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej przewidziano szereg różnorodnych zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy, działań wobec osób dotkniętych przemocą domową oraz postępowania wobec osób stosujących taką przemoc.

Przeciwdziałanie przemocy domowej jest zadaniem gminy określonym między innymi w ustawie o pomocy społecznej, gdzie wskazano, że jednym z powodów udzielania pomocy osobom i rodzinom jest przemoc domowa. Do zadań gminy wpisuje się także zadania przeciwdziałania alkoholizmowi zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W świetle art. 6 ust. 2 ustawy dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy również tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach nią zagrożonych;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Działania określone w niniejszym programie realizowane będą głównie przez zespół interdyscyplinarny, powołany przez Burmistrza Miasta i Gminy Pilica oraz powołane przez zespół grupy diagnostyczno-pomocowe. Zespół Interdyscyplinarny opracowuje i przyjmuje regulamin wewnętrzny określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno – pomocowych. W 2016 roku w Gminie Pilica opracowano pierwszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który realizowany był w latach 2016-2020. Kolejny program opracowany został na lata 2021-2025. W każdym z nich głównym celem było zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej poprzez profilaktykę i szereg działań przeciwdziałających, a także ochrona osób doznających przemocy, szkolenie specjalistów pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc, jak również podejmowanie działań wobec sprawców stosujących przemoc. Wszystkie te zadania realizowane były przez Zespół Interdyscyplinarny, który rozpatrywał i prowadził wszystkie procedury Niebieskiej Karty, poprzez powołane do tego grupy robocze / diagnostyczno-pomocowe. Obsługę organizacyjno - techniczną zapewniał natomiast Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilicy.

I. PODSTAWY PRAWNE

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2023, poz. 40 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz.U. z 2023, poz. 2809 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2024, poz. 17 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119 ze zm.).
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t. j. Dz. U. z 2023, poz. 1550 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021, poz. 1249 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023, poz. 901 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023, poz. 2151 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023, poz.1939 z późn. zm.),

uchwała Nr LX/412/2023 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 25 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw. Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc domowa jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest jednym z najczęściej popełnianych przestępstw w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc domowa przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach, jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku. Przemoc domowa stanowi szczególny przypadek przede wszystkim z tego względu, że zachodzi najczęściej pomiędzy bliskimi sobie osobami, stając się niejednokrotnie elementem ich codziennego życia.

Definicja ustawowa przemocy domowej została zawarta w art. 2 ust 1 pkt 1) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W jej świetle **stanowi ona jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:**

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną i wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

W ustępie 2) i 3) ww. przepisu ustawy zdefiniowano natomiast osobę doznającą przemocy domowej oraz osobę stosującą przemoc domową. W świetle tych definicji za osobę doznającą przemocy domowej można uznać następujące osoby, wobec których stosowana jest przemoc domowa:

- a) małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Osoba stosująca przemoc domową to natomiast osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec wymienionych osób.

Natomiast o znęcaniu się stanowi artykuł 207 Kodeksu karnego:

·§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

·§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

·§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

·§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 – 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

2. Rodzaje i formy przemocy domowej.

·**przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie jej życia,

·**przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności,

·**przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu,

·**przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy,

·**zaniedbanie** – to ciągłe niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych,

·**cyberprzemoc** - czyli przemoc z użyciem nowoczesnych technologii, najczęściej telefonów komórkowych i Internetu.

3. Skutki przemocy domowej

Przemoc domowa jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

Przemoc domowa to także poważny problem społeczny, destrukcyjna siła niszczy cały system rodzinny, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Niesie ze sobą ryzyko dziedziczenia przez dzieci zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu.

III. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE PILICA

1. Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy domowej jest bardzo trudne. Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym niełatwo się rozmawia, a który jeszcze trudniej zbadać. Często przemoc nie wychodzi poza próg domu. Osoby będące ofiarami przemocy nie szukają pomocy wśród innych też instytucji z różnych powodów. Istniejące statystyki pozwalają oszacować jedynie jego przybliżone rozmiary. W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej został powołany Zespół Interdyscyplinarny.

2. Działania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej koordynuje Zespół Interdyscyplinarny powołany Zarządzeniem Nr 505/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 22 września 2023 r w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej.

3. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

- a) Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy,
- b) Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- c) Komendy Powiatowej w Zawierciu,
- d) placówek oświatowych z terenu gminy Pilica,
- e) przedstawiciele służby zdrowia z terenu gminy Pilica,
- f) kuratorzy sądowi, działający w Zespole Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Zawierciu.

4. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- monitorowanie procedury Niebieskie Karty;
- przekazywanie informacji, o której mowa w **art. 9e** ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz dokumentacji, o której mowa w **art. 9c** ustawy;
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w **art. 66c** - ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119 ze zm.).

5. Indywidualnymi przypadkami występowania przemocy domowej zajmują się grupy diagnostyczno-pomocowe zwoływane na skutek zgłoszeń i podejmowanych interwencji, w celu wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.

Do zadań grup diagnostyczno - pomocowych należy w szczególności:

- 1) dokonanie, na podstawie procedury Niebieskie Karty oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 2) realizacja procedury Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- 3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
- 4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;

- 5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;
- 7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury Niebieskiej Karty;
- 8) zakończenie procedury Niebieskie Karty;
- 9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
 - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury Niebieskie Karty,
 - b) wszczęcia procedury Niebieskie Karty;
- 10) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury Niebieskie Karty.

6. Zestawienie instytucji wraz z liczbą założonych Niebieskich Kart – A w poszczególnych latach w Gminie Pilica obrazuje tabela Nr. 1

Tabela Nr 1.

Instytucja zakładająca Niebieskie Karty	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego				
	2019 r	2020 r	2021 r	2022 r	2023 r
Policja	17	17	10	16	16
Pomoc Społeczna	3	0	1	0	0
Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0	0	0
Oświata	0	0	1	0	0
Służba zdrowia	0	0	0	0	0
Obce	0	0	0	0	0
Razem	20	17	12	16	16

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Pilicy.

7. Efektywność pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych od stycznia 2019 r. do grudnia 2023 r. obrazuje tabela Nr 2

Tabela Nr 2.

Dane dotyczące prac Zespołu Interdyscyplinarnego	2019r	2020r	2021r	2022r	2023r
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart – A przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę	20	17	9	16	16
Liczba sporządzonych przez Zespół Interdyscyplinarny/grupę roboczą / diagnostyczno pomocową NK - C	3	7	4	8	4
Liczba sporządzonych przez Zespół Interdyscyplinarny/grupę roboczą / diagnostyczno - pomocową NK - D	3	6	2	6	4
Liczba zakończonych przez Zespół Interdyscyplinarny/grupę roboczą/ diagnostyczno - pomocową procedur NK	19	7	15	3	15
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	40	6	6	6	7
Liczba posiedzeń grupy roboczej/ diagnostyczno-pomocowej	0	0	0	0	1

Liczba sprawców przemocy ogółem	15	13	12	16	15
w tym kobiety	2	0	0	0	1
mężczyźni	13	13	12	16	14
Liczba sprawców przemocy pod wpływem alkoholu	13	7	9	6	8
w tym kobiety	1	0	0	0	0
mężczyźni	12	7	9	6	8
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy ogółem	30	25	21	45	30
w tym kobiety	14	15	12	16	15
mężczyźni	1	0	0	17	3
dzieci	15	10	9	12	12

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Pilicy.

Z przedstawionych danych wynika, że wśród osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową przeważają kobiety i osoby małoletnie. Mężczyźni dominują wśród osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc. Sprawcy przemocy w prawie każdym przypadku są pod wpływem alkoholu. Czynniki wpływające na uaktywnienie działań przemocowych koncentrują się wokół uzależnień, w tym przede wszystkim od alkoholu. Innymi istotnymi czynnikami są: trudna sytuacja materialna, bezrobocie, brak umiejętności porozumiewania się, konflikty, skłonność do zachowań agresywnych, nieumiejętność panowania nad złością, stereotypy, że przemoc stanowi element wychowawczy, nieumiejętność radzenia sobie z trudnymi emocjami, zaburzenia psychiczne, nerwice, wpływ otoczenia.

IV. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym celem stworzenia Programu jest zwiększenie działań profilaktycznych oraz lepsza dostępność i skuteczność ochrony osób, które doświadczają przemocy domowej. Z powyższego powodu realizacja Programu powinna uwzględnić działania w sferze:

- a) prewencji
- b) prawa
- c) zdrowia
- d) edukacji
- e) pracy socjalnej.

Program nakreśla jedynie ramy i kierunki działań, które podejmowane będą w obrębie jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i innych podmiotów niepublicznych występujących na terenie gminy. Realizacja Programu powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego. Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy domowej są kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody by sądzić, że przemoc domowa dotyczy także często mężczyzn, osób starszych i niepełnosprawnych. Zmniejszenie rozmiarów przemocy w polskich rodzinach i pomaganie ofiarom jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

Szczegółowe cele programu:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej,
- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową,
- 3) zwiększenie Pomocy i Ochrony ofiarom doznającym przemocy domowej.

Cele szczegółowe będą realizowane przez:

- 1) systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej,
- 2) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy domowej,
- 3) udzielenie pomocy ofiarom doznającym przemocy domowej,
- 4) oddziaływanie na sprawców stosujących przemoc domową.

Realizacja celów zakłada:

- 1) zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy domowej,

- 2) promowanie wartości rodzinnych,
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy domowej,
- 4) promowanie metod wychowawczych bez użycia siły.

Cel 1.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Pilica

Działania:

- 1) prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy diagnostyczno-pomocowe zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez:
 - a) jak najszersze diagnozowanie problemu przemocy domowej przez podmioty uczestniczące w procedurze „Niebieskiej Karty”,
 - b) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
 - c) rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
 - d) monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą domową,
 - e) dokumentowanie działań podejmowanych wobec osób doznających przemocy domowej oraz efektów tych działań,
 - f) podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą domową,
 - g) udział w działaniach edukacyjno – informacyjnych,
 - h) doskonalenie kompetencji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i warsztatach podnoszących umiejętności i kwalifikacje (wspólne szkolenia i wymiana doświadczeń zawodowych).

Edukacja i informacja skierowana do społeczności lokalnej:

- a) zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy domowej,
- b) zwiększanie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy domowej, upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą jak i stosującym przemoc domową,
- c) dystrybucja ulotek, plakatów, broszur, informacji w prasie lokalnej,
- d) udzielanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą domową.

Cel 2.

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy domowej

Działania:

- 1) przeprowadzanie rozmowy z osobami stosującymi przemoc domową,
- 2) udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych mających na celu powstrzymanie przed dalszym stosowaniem przemocy,
- 3) podejmowanie działań edukacyjnych w stosunku do osób stosujących przemoc domową i korygowanie agresywnych zachowań i postaw.

Cel 3.

Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar doznających przemocy domowej

Działania:

- 1) osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego oraz informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą domową w ośrodkach interwencji kryzysowej,

- 2) udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
- 3) udzielanie informacji na temat dostępnych form wsparcia dla osób doświadczających przemocy,
- 4) rozpowszechnianie telefonów zaufania „Niebieska Linia”,
- 5) prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 6) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty,
- 7) przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego,
- 8) ochrona przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej.

V. Adresaci Programu:

- 1) ogół społeczeństwa, w tym osoby zagrożone przemocą domową,
- 2) sprawcy przemocy domowej,
- 3) świadkowie przemocy domowej,
- 4) służby zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

VI. Przewidywane efekty działań wynikających z realizacji Programu

Zakłada się, że osiągnięte zostaną następujące rezultaty:

1. zmniejszenie rozmiarów przemocy domowej;
2. spadek liczby sprawców przemocy a także rodzin, w których interwencje są podejmowane wielokrotnie;
3. zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy domowej;
4. zwiększenie wrażliwości społecznej i zaangażowania społeczeństwa w przeciwdziałanie przemocy domowej;
5. pogłębianie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem;
6. otwarte mówienie o występującej przemocy domowej;
7. wzrost liczby osób profesjonalnie pomagającym ofiarom przemocy domowej.

VII. Realizacja Programu

Realizatorem Programu jest Gmina przy pomocy Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej. Za realizację poszczególnych zadań odpowiedzialne są instytucje i organizacje wchodzące w jego skład. Aby zrealizować postulaty interdyscyplinarności i kompleksowości programu zakłada się współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, wymiarem sprawiedliwości, jednostkami służby zdrowia, placówkami oświatowymi, policją, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VIII. Finansowanie Programu

Źródłem finansowania zadań Programu są:

- 1) środki własne Gminy Pilica.

IX. Monitoring i sprawozdawczość

Program poddany zostanie ewaluacji na podstawie corocznej sprawozdawczości z wykonywania zadań oraz bieżącej analizy osiągniętych efektów. Wzrost świadomości społecznej ma za zadanie umożliwić szybsze reagowanie na krzywdę i przyczyni się do zapobiegania występowania zjawiska przemocy domowej.

Uzasadnienie

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Obowiązek opracowania gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, którego celem jest zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej wynika z przepisów o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Powyższe powoduje konieczność zmiany Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pilica na lata 2021-2025 oraz opracowania nowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy na lata 2024-2030 i wprowadzenie go w życie w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej.